

ANALÝZA: POROZUMĚNÍ SPOTŘEBITELŮ VÝZNAMU ZNAČEK KVALITY NA POTRAVINÁCH

Analýza byla zpracována za finanční podpory Rady kvality ČR

Září 2021

1

Úvod

2

Metodika

3

Výsledky analýzy

4

Závěr

ÚVOD DO PROBLEMATIKY

ZDRAVOTNÍ STAV NAŠÍ POPULACE

- Podle Českého statistického úřadu ohrožuje obezita 18,5 % Čechů, z toho téměř 20 % mužů a 18 % žen, mírnou nadváhou trpí 47 % mužů a 33 % žen.
- V posledních 15 letech přitom výskyt obezity v Česku vzrostl o více než 30 % a v roce 2030 by se s ní mohlo potýkat až 35 % české populace.
- Náklady související s léčbou obezity přitom podle České lékařské společnosti tvoří až 10 % celkových výdajů na zdravotnictví, což představuje přibližně 30 miliard korun ročně.

PŘÍČINY OBEZITY

- Jednou z hlavních příčin obezity je nezdravý životní styl spojený s nevyváženou stravou a s nedostatkem pohybu.
- Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) vůbec nesportuje každý pátý Čech a ani polovina naší populace nedosáhne na doporučenou týdenní dávku pohybu.
- Nezdravá výživa pak významně přispívá k jednotlivým onemocněním a s nimi souvisejícími úmrtími. Až 27 % všech úmrtí v ČR lze přičíst rizikovým stravovacím návykům. Pro srovnání: průměr v EU je pouze 18 %.

VLIV PANDEMIE

- Probíhající pandemie onemocnění covid-19 problém ještě zhoršila.
- Uzavřené školy a omezení pohybu mají negativní vliv zejména na výskyt obezity mezi dětmi. Podle zkušeností lékařů nejsou výjimkou ani desítky nabraných kilogramů.
- Současně si však stále více lidí uvědomuje přínos zdravého životního stylu jako prevence před vážným až fatálním průběhem onemocnění covid-19, což dokládá i meziroční nárůst objemů prodeje biopotravin o 59 %. Těžce obézní pacienti často vyžadují péči na jednotkách intenzivní péče s napojením na ventilátor.

KONZUMACE KVALITNÍCH POTRAVIN

- Zkušenosti přesto ukazují, že pouhá osvěta obezitu nezastaví a už vůbec nedokáže tento trend, který přináší zásadní problém týkající se zdraví obyvatelstva, nárůstu počtu civilizačních onemocnění a kvality života občanů, zvrátit.
- Součástí tohoto stavu je i velká nabídka potravin, která v kombinaci s nesrozumitelným značením snižuje motivaci lidí věnovat čas tomu, co konzumují.
- I proto je potřebná rychlá akce, která bude motivovat stát, výrobce potravin i obchodníky k prodeji kvalitnějšího zboží s jednoduchým, transparentním a dobře viditelným označením složení.

SROZUMITELNÉ ZNAČENÍ POTRAVIN

- Aktuálně se za jednu z klíčových otázek považuje „Výživové označování na přední straně obalu“, které jako efektivní nástroj považuje řada mezinárodních organizací včetně Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) a WHO.
- Několik iniciativ spojených se zavedením jednotného nutričního značení vzniká i napříč Evropou.
- Nejvážnějším kandidátem, o kterém se diskutuje na úrovni Evropské rady jako o povinném systému nutričního značení, je systém Nutri-Score.
- Systém Nutri-Score používá k vyjádření nutriční hodnoty potraviny jednoduchý kód, skládající se z pěti písmen A–E.
- Každé z písmen má svou vlastní barvu od zelené do červené. Funguje tak na podobném principu jako zavedené energetické štítky používané u elektroniky a dalších produktů.
- Nutri-Score je u potraviny vypočítán na základě vědeckého algoritmu, který bere v úvahu jak obsah látek, na které je třeba dávat si pozor, tak těch, jež jsou pro lidské zdraví prospěšné.
- K tomu, abychom byli schopni najít zákaznický nejlepší řešení, musíme znát názory a postoje veřejnosti, aktuální povědomí o této oblasti a také to, co lidé potřebují k odpovědnému rozhodování o způsobu své výživy.

METODIKA

ÚČEL PRŮZKUMU

- Během pandemie onemocnění covid-19 si stále větší skupina lidí začala uvědomovat důležitost zdravého životního stylu a měnit své nákupní zvyklosti směrem ke zdravějším potravinám.
- Cílem této analýzy je i s ohledem na iniciativu Evropské unie zjistit, zda zákazníci vůbec rozumí pojmu nutriční hodnota.
- V rámci průzkumu je rovněž zjišťováno, co zákazník potřebuje k lepšímu porozumění tohoto pojmu a kde by měly být informace o nutriční hodnotě uvedeny, aby plnily svůj účel.
- Uvádění nutriční hodnoty na potravinách je důležité i z hlediska motivace zákazníků změnit své chování s ohledem na vlastní zdraví.
- Výsledek analýzy bude podkladem pro další diskuzi napříč sektory a přispěje k zavedení jednotného značení nutriční hodnoty potravin v České republice.

SPECIFIKACE

- Analýza mimo jiné interpretuje data z reprezentativního průzkumu, který zadal Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR (SOCR ČR) ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu (MPO) a který provedla výzkumná agentura Ipsos.
- Výchozí otázky průzkumu, který se věnoval hodnocení kvality a certifikace potravin, byly:
  - Které faktory Češi při výběru potravin zohledňují?
  - Je pro ně certifikace důležitá?
  - Jaká je jejich zkušenost s jednotlivými certifikacemi a jak je hodnotí?
- Spotřebitelé byli v průzkumu dotazováni, zda je pro ně důležitá kvalita a značení potravin a které konkrétní certifikace znají.
- Průzkum se uskutečnil formou dvacetiminutového on-line strukturovaného rozhovoru ve dnech 10.–16. 9. 2021 ve všech 14 krajích České republiky.
- Zúčastnilo se ho 512 respondentů ve věku 18–75 let, kteří tvořili reprezentativní vzorek na základě věku, pohlaví a regionu, kde žijí.

CASI/CAWI

Computer Assisted Self-Interviews
On-line strukturované rozhovory

Velikost vzorku

512 respondentů

Cílová skupina

18–75 let
Reprezentativní vzorek obyvatel ČR
dle pohlaví, věku, regionu a vzdělání

Země

Česká republika
14 krajů

Dotazník

Délka dotazníku
20 minut

Zkoumaná témata

- Postoj k certifikaci potravin
- Povědomí a hodnocení konkrétních certifikací

Výstupy

Finální report v PPT

Sběr dat

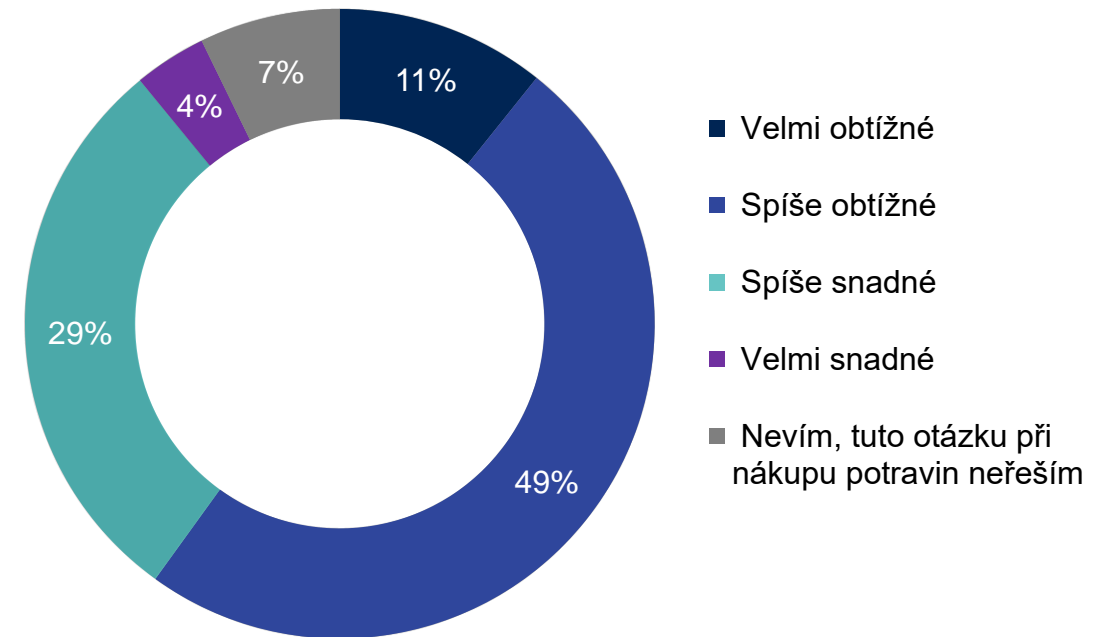
Sběr dat realizovaný v období
10.–16. 9. 2021

VÝSLEDKY PRŮZKUMU

KVALITA POTRAVIN

- Šest z deseti Čechů považuje za obtížné podle obalu stanovit, zda je potravinu kvalitní.
- Určení kvality potravin podle obalu je snadné pro velmi malé množství populace.

Je obtížné či snadné dozvědět se z obalů, zda jsou potraviny kvalitní?

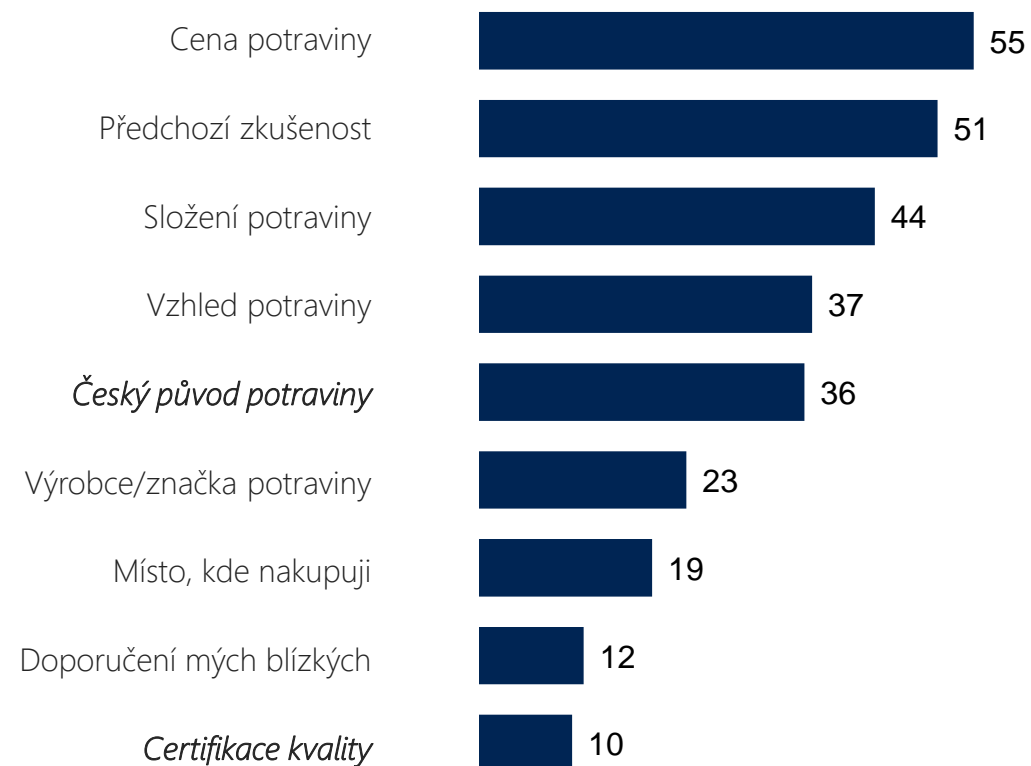

- Otázka: Do jaké míry je pro Vás obtížné či snadné dozvědět se z obalů potravin, zda jsou kvalitní?
- Báze: Všichni respondenti N=512

KVALITA POTRAVIN

- Jako indikátor kvality respondenti nejčastěji uvádějí cenu a předchozí zkušenost s potravinou.
- Český původ mezi TOP 3 ukazatele zařadila třetina Čechů, certifikaci pouze desetina.

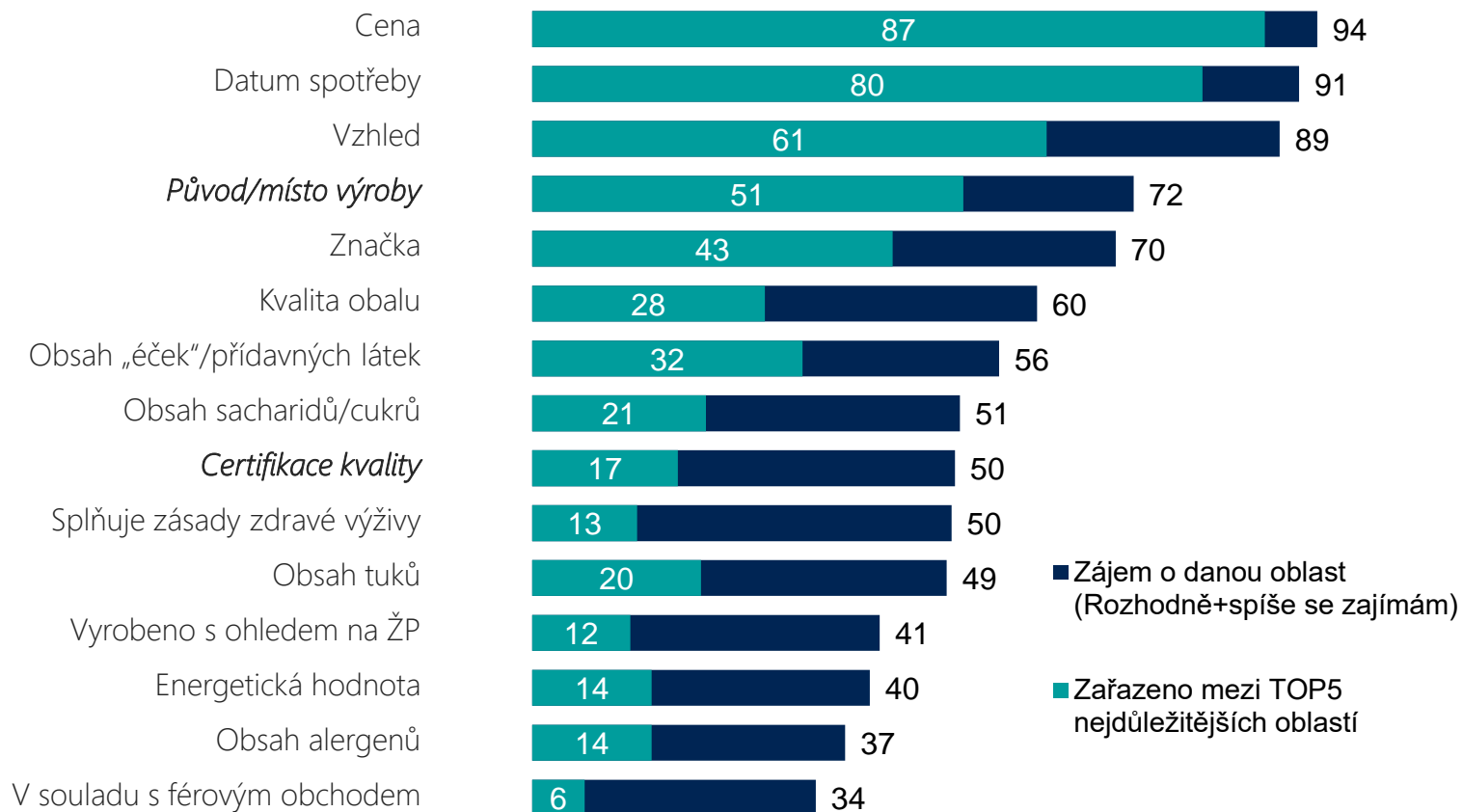
Jaké ukazatele jsou nejdůležitější při hodnocení kvality?
(Označeny 3 nejdůležitější ukazatele)

- Otázka: Jaké ukazatele jsou pro Vás nejdůležitější při hodnocení kvality potravin, které nakupujete? Prosím, vyberte maximálně 3.
- Báze: Všichni respondenti N=512

FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ NÁKUPNÍ CHOVÁNÍ

Jaké faktory ovlivňují nákupní chování?

- Otázka: A. Když se nyní obecně zamyslíte nad Vaším nákupem potravin, v jaké míře se při jejich výběru zajímáte o níže uvedené informace? (T2Box = Rozhodně + spíše se zajímám)
B. Vyberte z níže uvedených položek 5 nejdůležitějších, které finálně nejvíce ovlivňují Váš nákup potravin.
- Báze: Všichni respondenti N=512

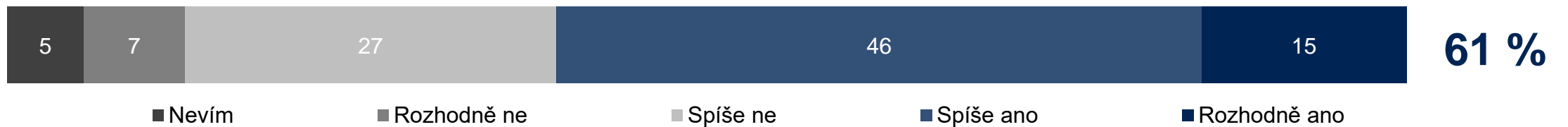
FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ NÁKUPNÍ CHOVÁNÍ

- Při výběru potravin se Češi nejčastěji zajímají o cenu, datum spotřeby a vzhled.
- Tyto oblasti jsou také nejčastěji řazeny mezi nejdůležitějších pět faktorů.
- Místo původu zajímá téměř tři čtvrtiny české populace, mezi důležité faktory řadí původ polovina Čechů.
- O certifikaci se zajímá polovina kupujících, mezi nejdůležitější faktory však v takové míře řazena není.

Označení Český výrobek a Česká potravina nemusí česká populace považovat za certifikace, ale za označení původu výrobku/místa výroby.

DŮLEŽITOST CERTIFIKACE A ORIENTACE V OZNAČENÍ CERTIFIKOVANÝCH POTRAVIN

Důležitost certifikace kvality nakupovaných potravin

Orientace v označení certifikace potravin

- Otázka: A. Je pro Vás obecně důležité, zda má potravina, kterou nakupujete, nějakou certifikaci kvality?
B. Do jaké míry se obecně orientujete v označení certifikace kvality potravin?
- Báze: Všichni respondenti N=512

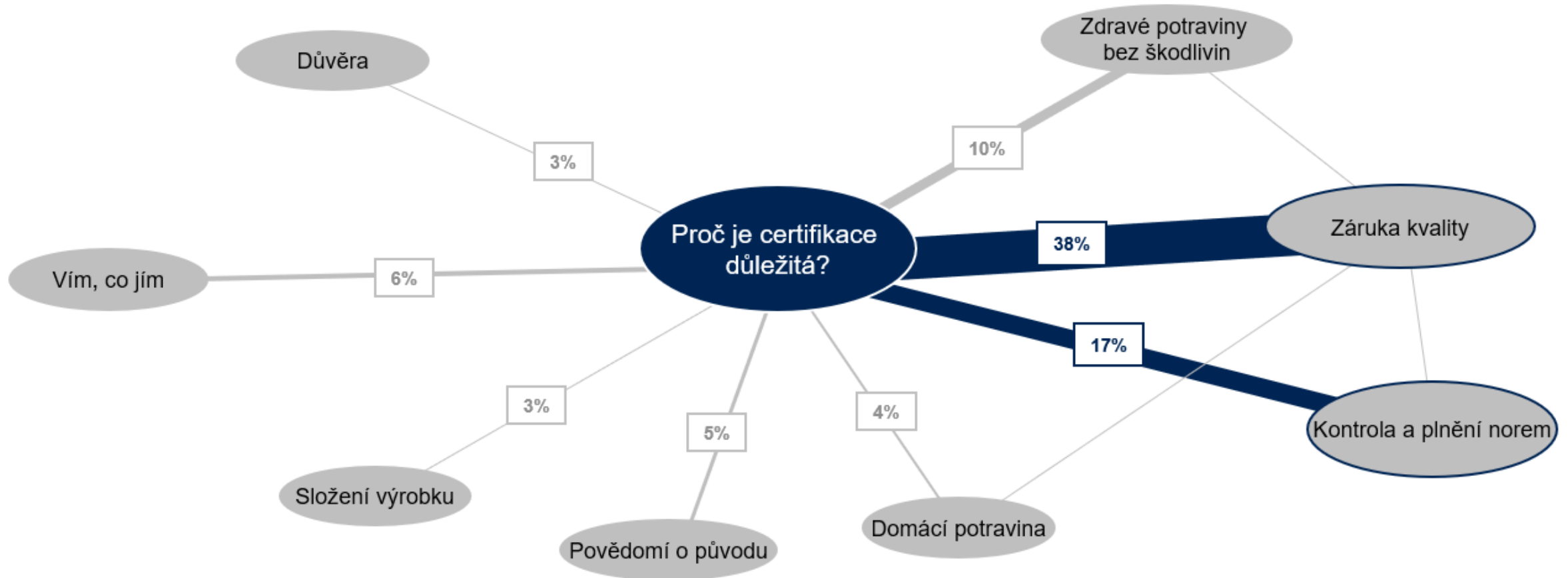
DŮLEŽITOST CERTIFIKACE A ORIENTACE V OZNAČENÍ CERTIFIKOVANÝCH POTRAVIN

- Ačkoli certifikace potravin většinou nepatří mezi pět nejvýznamnějších faktorů, pro šest z deseti Čechů je při výběru potravin důležitá.
- Polovina Čechů se neorientuje v označení certifikace kvality, což může limitovat význam certifikace.

Certifikace je důležitější pro osoby starší 55 let. S rostoucím ukončeným vzděláním stoupá důležitost certifikace.

Vysokoškoláci také ve větší míře deklarují, že se v oblasti označení certifikace orientují.

DŮLEŽITOST CERTIFIKACE: SPONTÁNNÍ ZMÍNKY

○ Otázka: Proč je podle Vás obecně důležité mít certifikaci kvality potravin?

○ Báze: Ti, kteří považují certifikaci za důležitou N=311

DŮLEŽITOST CERTIFIKACE: SPONTÁNNÍ ZMÍNKY

- Ti, kteří se domnívají, že je certifikace důležitá (61 % české populace), ji považují hlavně za záruku kvality a zabezpečení kontroly plnění norem.
- Naopak certifikace neznamena automaticky vyšší důvěru v nakupované potraviny či získání informací o jejich složení nebo původu.

DŮLEŽITOST CERTIFIKACE: SPONTÁNNÍ ZMÍNKY

Proč podle Vás NENÍ certifikace důležitá?

Nedůvěra 13 %

Kvalita i bez certifikace 8 %

Nevěnuji tomu pozornost 6 %

Vlastní zkušenost 6 %

Certifikace není rozhodující 5 %

Podvod 5%

Cena 5 %

„Nejsem úplně přesvědčená, že certifikace mají nějakou skutečnou hodnotu (např. v pořadu A dost! bylo několik reportáží o tom, jak nekvalitní nebo nejasného původu jsou i potraviny označené Klasa)...“

„Důležitá je pro mě kvalita výrobku, a ne jestli má na to certifikát. Ten mi nemusí zajistit kvalitu.“

„I potravina, co nemá certifikát, může být dle mého názoru kvalitní.“

„Myslím, že je to určitě bonus, ale tyto certifikace nevyhledávám na obalu.“

„Malí výrobci ji nemají, ale kvalita potravin je lepší než u velkovýrobců, co ji mají.“

„Myslím si, že v rámci EU všechny potraviny, co se prodávají v obchodech, jsou dostatečně kvalitní.“

„Je jich moc, nevyznám se v tom.“

„Je spousta výrobků, které mohou mít certifikaci, vše na obalu je to málo přehledné.“

„Certifikací potravin v ČR je hodně a nevyznám se v nich. Stačily by 2 až 3 a více reklamy a vysvětlení, co konkrétně znamenají.“

„Pokud jsem s potravinou spokojená, kupuji ji bez ohledu na hodnocení, které není vždy solidní.“

„Nejsem zcela přesvědčen, že jednou udělený certifikát je nějakým způsobem ‚hlídán‘....“

- Otázka: Proč nepovažujete certifikaci kvality potravin za důležitou?
- Báze: Ti, kteří považují certifikaci za nedůležitou N=173

DŮLEŽITOST CERTIFIKACE: SPONTÁNNÍ ZMÍNKY

- Ti, kteří nepovažují certifikaci potravin za důležitou, často systému nevěří a mají pocit, že i produkty bez certifikace mohou být kvalitní či případně dávají důraz spíše na vlastní zkušenost.
- Edukace společnosti o certifikátech a podmínkách, které produkty musí splnit, je pro odbourání nedůvěry a vzbuzení zájmu klíčová.

PREFERENCE NASTAVENÍ OZNAČENÍ CERTIFIKACE POTRAVIN

Jak by mělo být nastaveno označení certifikace potravin?

Jednotné označení garance kvality, které bude všeobecně známé a srozumitelné

Jednotné označení garance kvality, které bude mít různé stupně

Pro lepší orientaci by mělo existovat méně značek, které označují garanci kvality potravin z různých hledisek

Pro lepší rozmanitost při výběru by mělo existovat více značek, které označují garanci kvality z různých hledisek

Není nutné žádné značení garance kvality potravin, dá se poznat z jiných vlastností, zda je potravina kvalitní

Nemám názor na označení garance kvality potravin

S rostoucím věkem stoupá počet Čechů, kteří se domnívají, že by mělo existovat jednotné značení garance, které bude všeobecně známé.

Naopak lidé do 34 let by spíše než ostatní věkové skupiny preferovali jednotné označení s různými stupni.

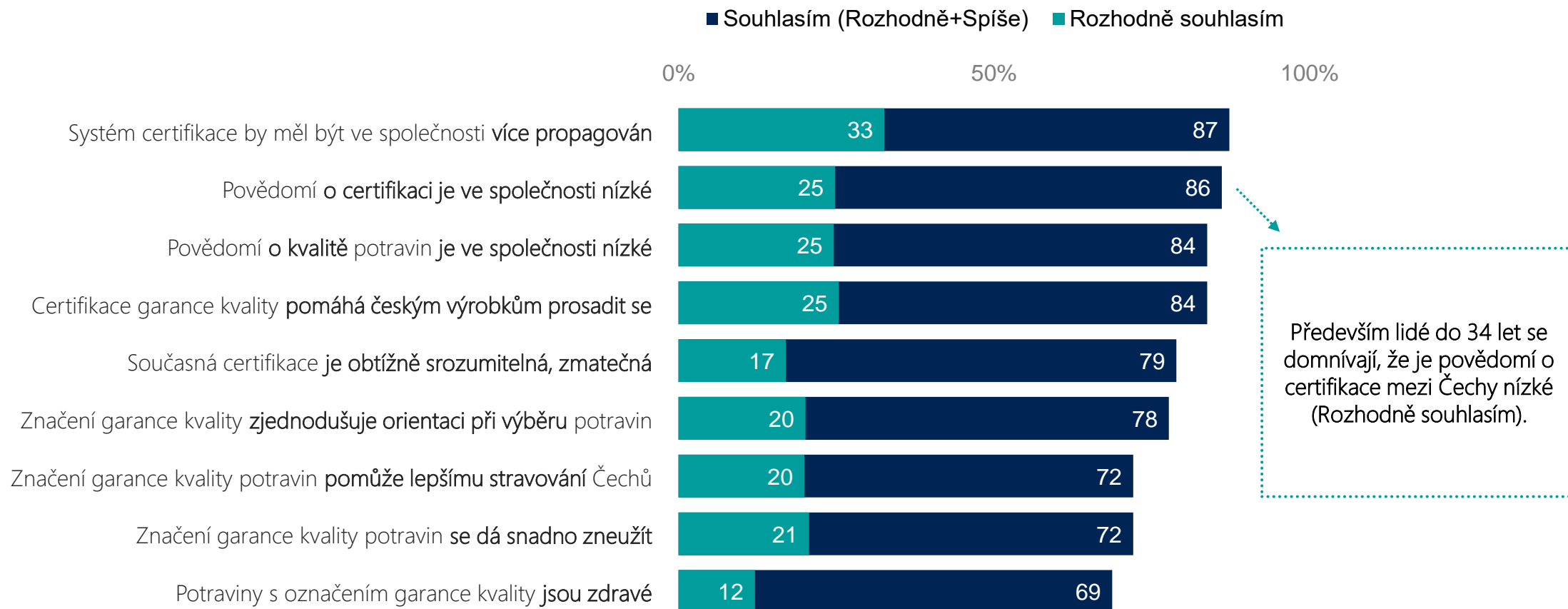
○ Otázka: Který z níže uvedených výroků nejlépe vystihuje Váš názor o tom, jak by mělo být nastaveno označení certifikace kvality potravin?

○ Báze: Všichni respondenti N=512

PREFERENCE NASTAVENÍ OZNAČENÍ CERTIFIKACE POTRAVIN

- Čtyři z deseti Čechů by upřednostnili, kdyby existovalo jednotné označení garance kvality, které by bylo všeobecně známé.
- Čtvrtina by také volila jednotné označení, které by však mělo mít různé stupně.

PREFERENCE NASTAVENÍ OZNAČENÍ CERTIFIKACE POTRAVIN

○ Otázka: Do jaké míry se ztotožňujete s níže uvedenými výroky?

○ Báze: Všichni respondenti N=512

PREFERENCE NASTAVENÍ OZNAČENÍ CERTIFIKACE POTRAVIN

- Sedm z deseti Čechů se domnívá, že potraviny s označením garance kvality jsou zdravé a pomohou lepšímu stravování.
- Zároveň však téměř více než 85 % tvrdí, že je povědomí o certifikaci nízké a systém by měl být více propagován.
- Certifikace také pomáhá k upřednostnění nákupu českých produktů a obecně zjednodušuje orientaci při výběru potravin.

JAKÉ CERTIFIKACE ČEŠI ZNAJÍ? JAK JE HODNOTÍ?

ZNALOST A POSLEDNÍ ZKUŠENOST S CERTIFIKOVANÝMI PRODUKTY

5,6
ze 7 testovaných

POČET CERTIFIKACÍ,
O KTERÝCH LIDÉ SLYŠELI

- O těchto certifikacích česká populace alespoň někdy slyšela.
- Ne všichni však vědí, co si pod těmito pojmy představit.

4,4
ze 7 testovaných

POČET CERTIFIKACÍ,
U KTERÝCH ZNAJÍ VÝZNAM
(Vím, co pojem znamená)

- Průměrný počet certifikací, které Češi znají ve větší míře.
- Jinými slovy vědí, co si pod danými pojmy mají představit.

2,2
ze 7 testovaných

POČET CERTIFIKACÍ,
KTERÉ ZAKOUPILI V POSLEDNÍCH
3 MĚSÍCÍCH

- Průměrný počet certifikací, které si Češi pamatují na výrobcích zakoupených v posledních 3 měsících.

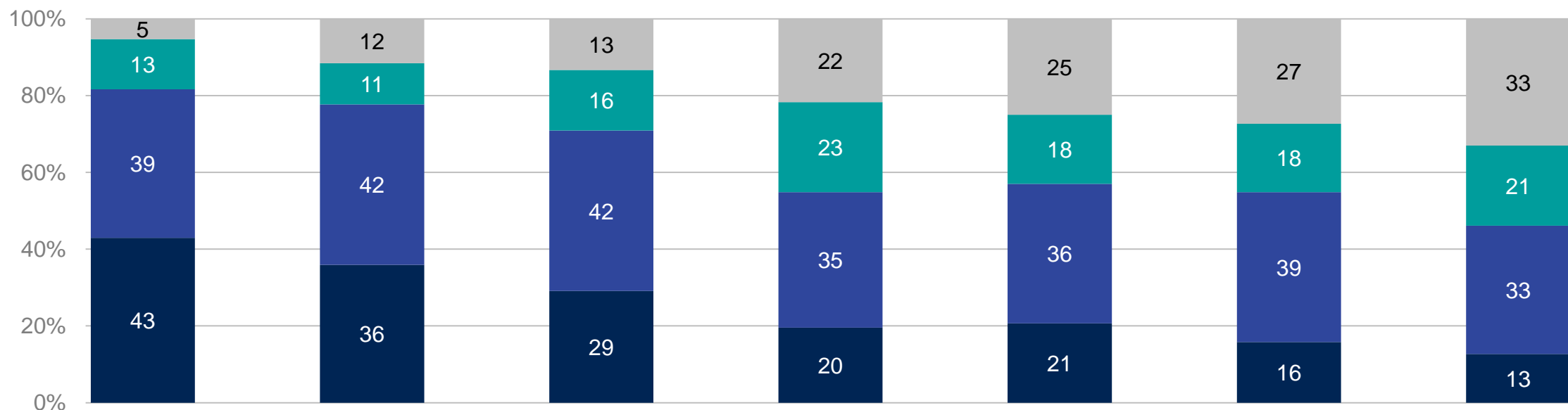
- Otázka: A. Které z níže uvedených označení, která je možné vidět na některých obalech potravin, znáte?
B. Vzpomenete si, kdy naposledy jste nějaký produkt s tímto označením zakoupil/a?
- Báze: Všichni respondenti N=512

ZNALOST A POSLEDNÍ ZKUŠENOST S CERTIFIKOVANÝMI PRODUKTY

- Češi v průměru slyšeli o pěti až šesti ze sedmi testovaných certifikací, v případě čtyř certifikací vědí, co si pod daným označením představit.
- Pouze dvě certifikace si však vědomě vybavují na potravinách, které zakoupili v posledních třech měsících.

ZNALOST JEDNOTLIVÝCH CERTIFIKACÍ

■ Neznám
 ■ Viděl/a jsem, ale nevím, co znamená
 ■ Zním, mám povědomí, co znamená
 ■ Zním velmi dobře, vím co znamená

82%

78%

71%

55%

57%

55%

46%

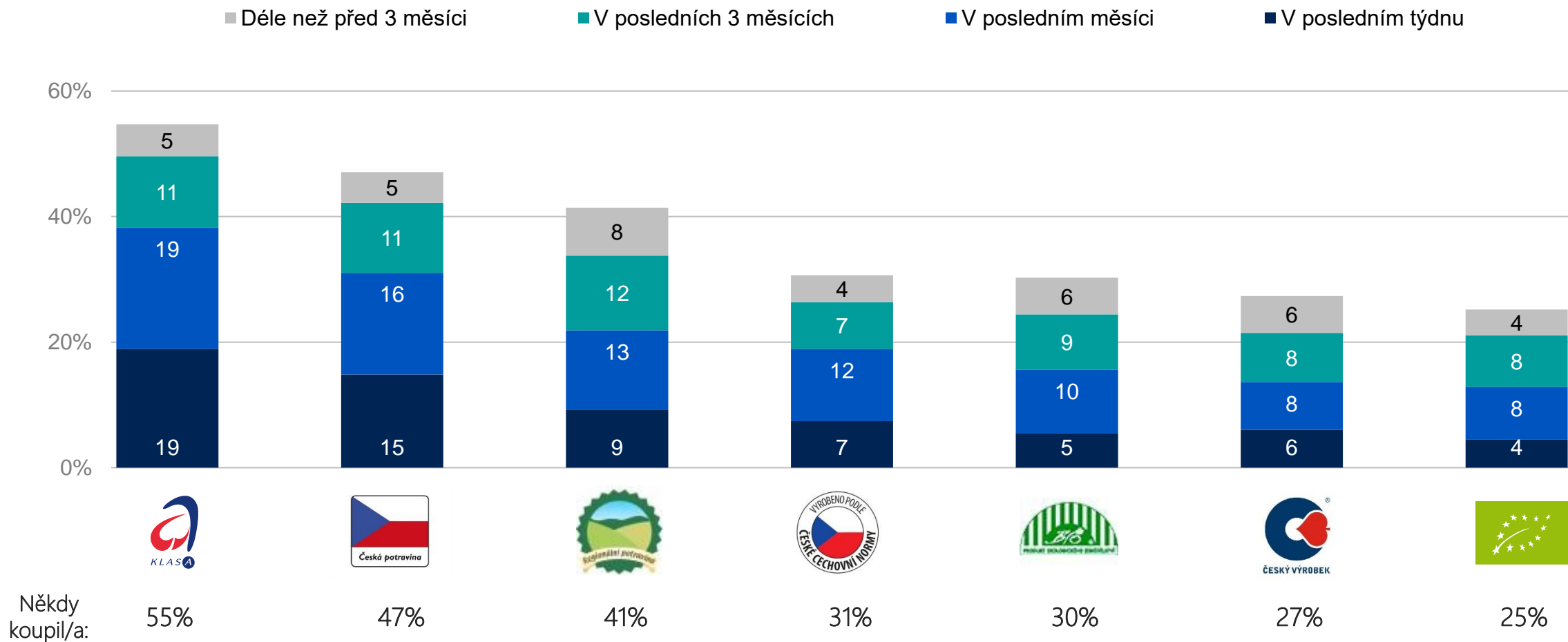
Ví, co pojem znamená:

○ Otázka: Které z níže uvedených označení, která je možné vidět na některých obalech potravin, znáte?
○ Báze: Všichni respondenti N=512

ZNALOST JEDNOTLIVÝCH CERTIFIKACÍ

- Klasa je neznámějším certifikátem kvality, setkali se s ní téměř všichni spotřebitelé a většina z nich ví, co pojem znamená.
- Poměrně známá jsou také označení Česká a Regionální potravina.
- U ostatních certifikací je už povědomí o jejich významu poměrně nízké.
- S většinou certifikátů (kromě bio a eko produkce) si spotřebitelé spojují hlavně kvalitu a český původ.

NÁKUP CERTIFIKOVANÝCH PRODUKTŮ

○ Otázka: Vzpomenete si, kdy naposledy jste nějaký produkt s tímto označením zakoupil/a?

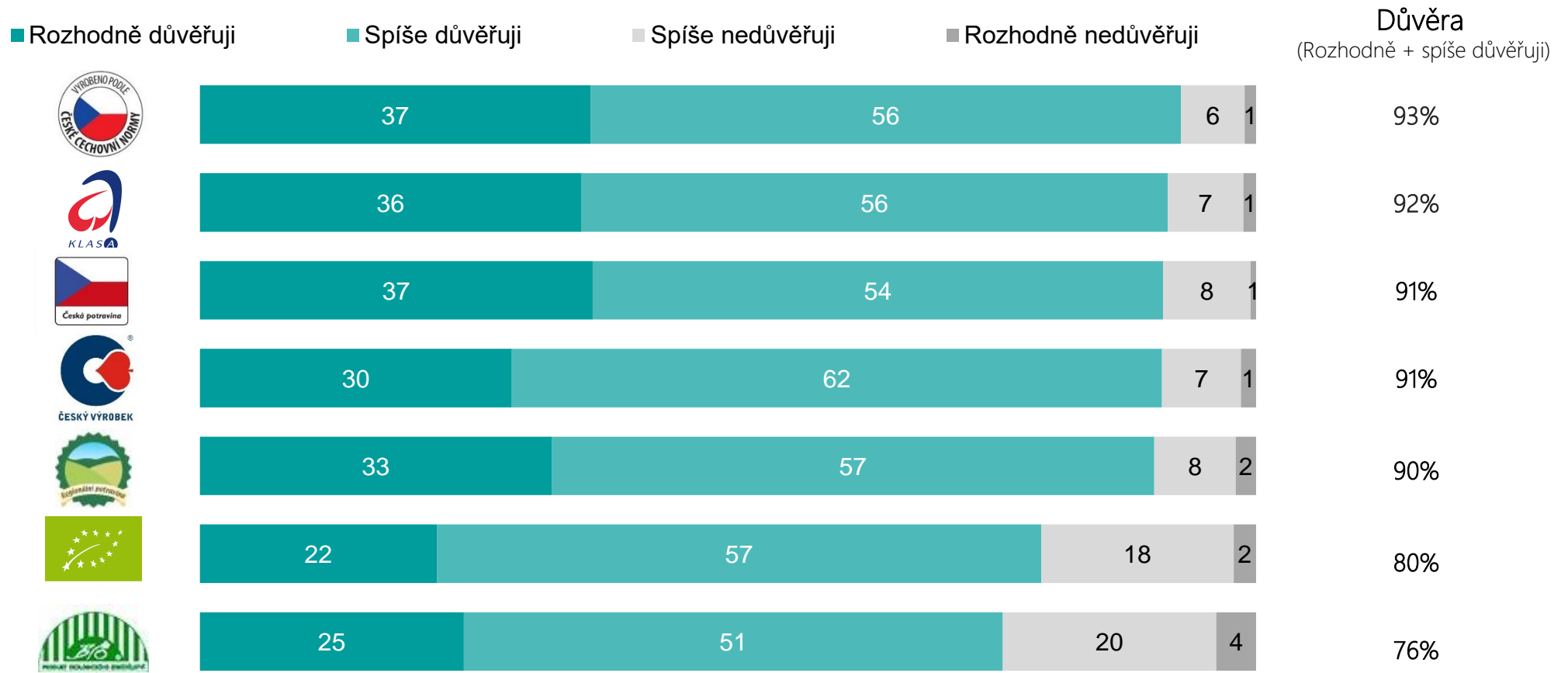
○ Báze: Všichni respondenti N=512

NÁKUP CERTIFIKOVANÝCH PRODUKTŮ

- Certifikace Klasa je také nejčastěji vybavenou certifikací na zakoupených produktech.
- Více než polovina Čechů si někdy zakoupila produkt s tímto označení (vědomě).
- V posledním týdnu se jednalo o pětinu spotřebitelů.

DŮVĚRYHODNOST OZNAČENÍ POTRAVIN: POUZE TI, KTEŘÍ DANOU CERTIFIKACI ZNAJÍ

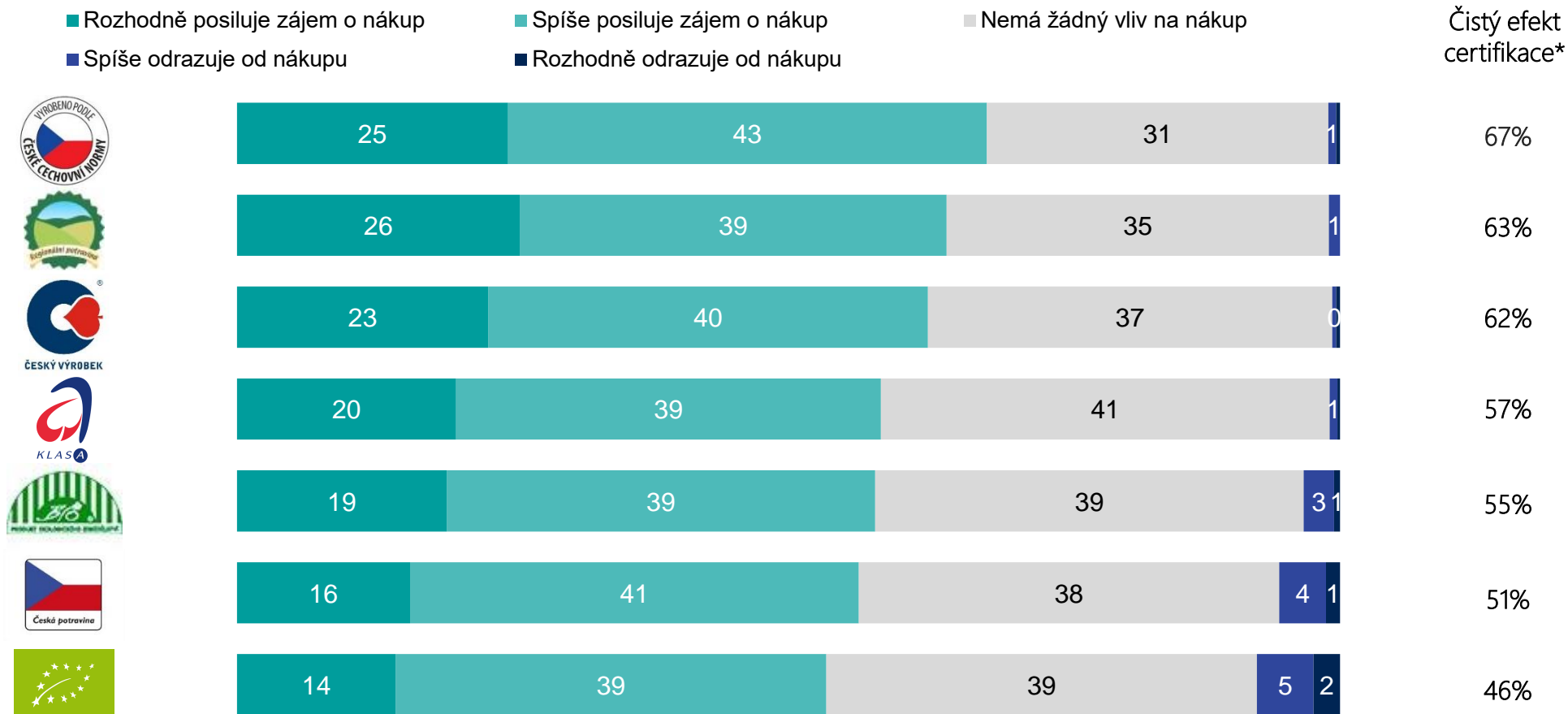
○ Otázka: Do jaké míry důvěřujete tomuto označení?

○ Báze: Ti, kteří jsou s danou certifikací obeznámeni: Klasa N=418, České cechovní normy N=281, Česká potravina N=398, Regionální potravina N=363, BIO Produkt ekologického zemědělství N=292, Ekologická produkce N=236, Český výrobek N=281

DŮVĚRYHODNOST OZNAČENÍ POTRAVIN: POUZE TI, KTEŘÍ DANOU CERTIFIKACI ZNAJÍ

- Ačkoli České cechovní normy nejsou až tak známé, mezi těmi, kteří pojem znají, se těší stejné důvěryhodnosti jako rozšířenější označení Klasa.
- O něco slabší míra důvěry je patrná u označení ekologické a bio produkce.

SCHOPNOST OVLIVNIT ZÁJEM O POTRAVINY: POUZE TI, KTEŘÍ DANOU CERTIFIKACI ZNAJÍ

○ Otázka: Do jaké míry ovlivňuje přítomnost tohoto označení na potravinách Váš zájem o jejich nákup?

(Rozdíl mezi rozhodně + spíše posiluje a rozhodně + spíše odrazuje)

○ Báze: Ti, kteří jsou s danou certifikací obeznámeni: Klasa N=418, České cechovní normy N=281, Česká potravina N=398, Regionální potravina N=363, BIO Produkt ekologického zemědělství N=292, Ekologická produkce N=236, Český výrobek N=281

○ Interpretace: Čistý efekt certifikace = (Velmi + spíše posiluje zájem o nákup) – (Velmi + spíše odrazuje od nákupu)

SCHOPNOST OVLIVNIT ZÁJEM O POTRAVINY: POUZE TI, KTEŘÍ DANOU CERTIFIKACI ZNAJÍ

- České cechovní normy mají také nejvyšší potenciál pozitivně ovlivnit nákup potravin.
- Relativně nejnižší vliv na nákupní chování (ačkoli stále velmi vysoký) má certifikace Ekologická produkce.

JAKÁ OZNAČENÍ JSOU PŘÍNOSNÁ A VĚROHODNÁ?
MAJÍ SCHOPNOSTI OVLIVNIT NÁKUPNÍ CHOVÁNÍ?

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: KLASA

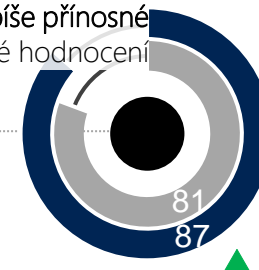

Značku kvality uděluje ministr zemědělství mimořádně kvalitním potravinám a produktům na 3 roky. Logo KLASA slouží spotřebitelům k lepší orientaci na trhu při rozeznání výjimečně kvalitních produktů v porovnání s běžně dostupnými potravinami. V současnosti ji lze nalézt na obalech více než 900 produktů od více než 200 výrobců.

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

Toto značení potravin je přínosné

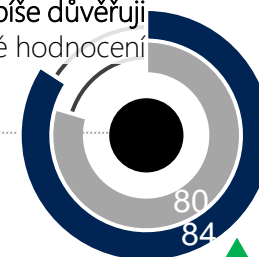
Velmi+spíše přínosné
Průměrné hodnocení

1. místo ze 7
testovaných certifikací

Důvěřuji tomuto označení

Velmi+spíše důvěřuji
Průměrné hodnocení

1. místo ze 7
testovaných certifikací
(společně s Česká
potravina)*

- Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravině říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?
B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?
- Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace
- Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: KLASA

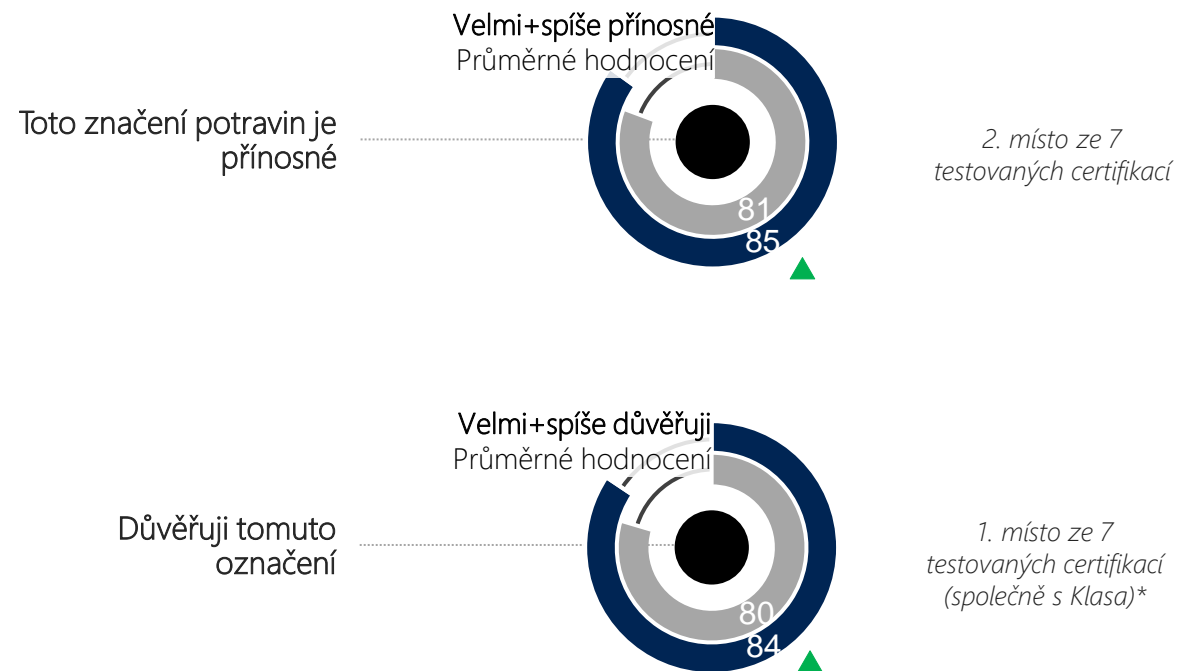
- Mezi Čechy nejznámější certifikace Klasa dosahuje velmi vysokých hodnot přínosnosti a důvěryhodnosti.
- V obou těchto oblastech se umísťuje na prvním místě v porovnání s ostatními testovanými certifikacemi (u důvěryhodnosti sdílí první místo s Českou potravinou).

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: ČESKÁ POTRAVINA

Logo Česká potravina mohou užívat potraviny, které dodržují pravidla vydaná Ministerstvem zemědělství. Výrobci si na produkt mohou dát tuto značku, pokud splňují dvě kritéria: potravina musí být vyrobena na území České republiky a musí splňovat stanovený podíl českých potravin.

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

- Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravine říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?
B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?
- Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace
- Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: ČESKÁ POTRAVINA

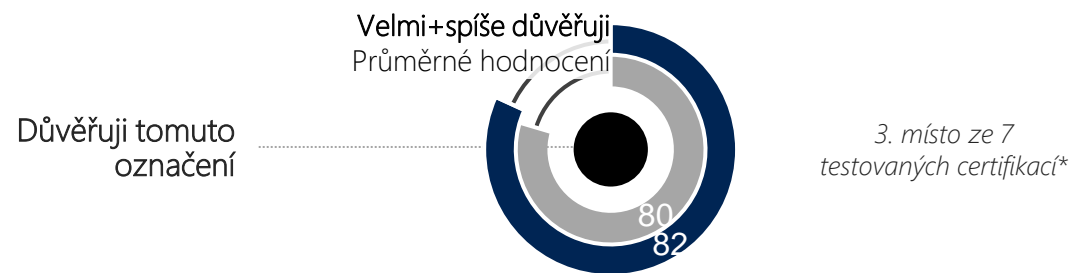
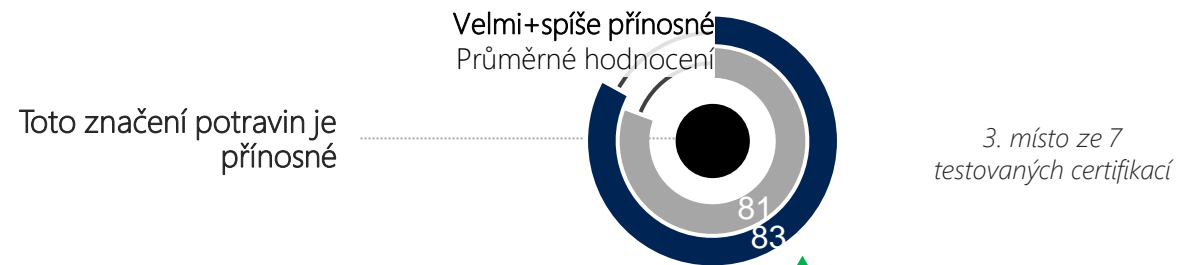
- Původ potraviny patří mezi 4 nejdůležitější faktory při výběru potravin.
- To znamená, že i označení Česká potravina je hodnoceno velmi pozitivně.

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: ČESKÝ VÝROBEK

Potraviny mohou být označeny dvěma typy značky Český výrobek. Buď Český výrobek s nálepkou české vlajky, nebo s modrým kolečkem a červeným lipovým listem. Variantu s českou vlajkou od roku 2011 vydává Potravinářská komora ČR. Potraviny musí splnit určitý podíl českých surovin a musí být vyrobeny v Česku.

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

- Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravině říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?
B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?
- Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace
- Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: ČESKÝ VÝROBEK

- Z hlediska přínosnosti je také velmi silné označení Český výrobek.
- Pravděpodobně kvůli nižší znalosti a osobní zkušenosti s touto certifikací je důvěryhodnost o něco nižší než v případě České potraviny.

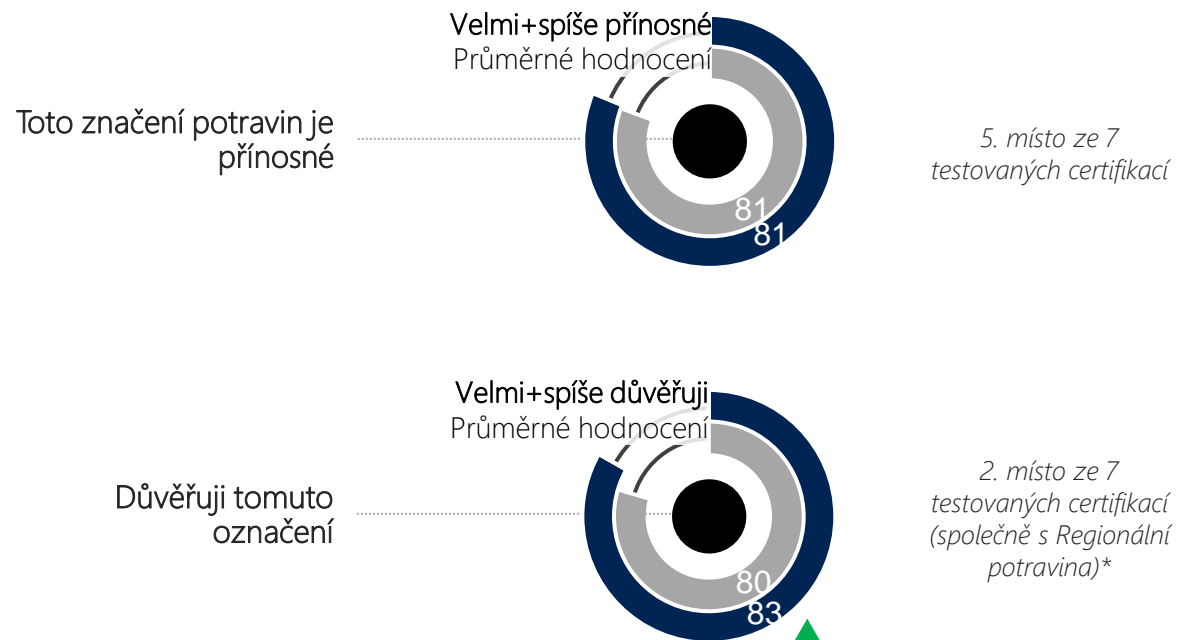
PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: ČESKÉ CECHOVNÍ NORMY

- Více než 80 % Čechů považuje označení České cechovní normy za přínosné a užitečné.

System českých cechovních norem je odpovědí výrobců potravin a nápojů na dlouhodobé připomínky odborné i spotřebitelské veřejnosti k neexistenci standardů kvality. Cechovní normu, a tedy i právo používat její označení, má pouze výrobek, který splní požadavky dané zákonem v příslušné kategorii potravinářských výrobků.

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

- Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravině říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?
B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?
- Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace
- Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: REGIONÁLNÍ POTRAVINA

- Podobně je hodnoceno také označení Regionální potravina.

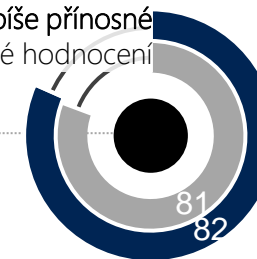

*Oceňuje nejlepší výrobky, které mají vazbu k určitému kraji –
ať už jde o receptury, suroviny či způsob výroby. Značku
bezplatně uděluje ministerstvo zemědělství, a to na 4 roky.
Momentálně ji drží více než 500 výrobků od více než 350
výrobců.*

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

Toto značení potravin je
přínosné

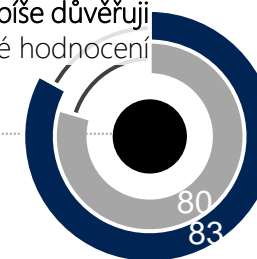
Velmi+spíše přínosné
Průměrné hodnocení

4. místo ze 7
testovaných certifikací

Důvěřuji tomuto
označení

Velmi+spíše důvěřuji
Průměrné hodnocení

2. místo ze 7
testovaných certifikací
(společně s České
cechovní normy)*

- Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravině říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?
B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?
- Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace
- Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

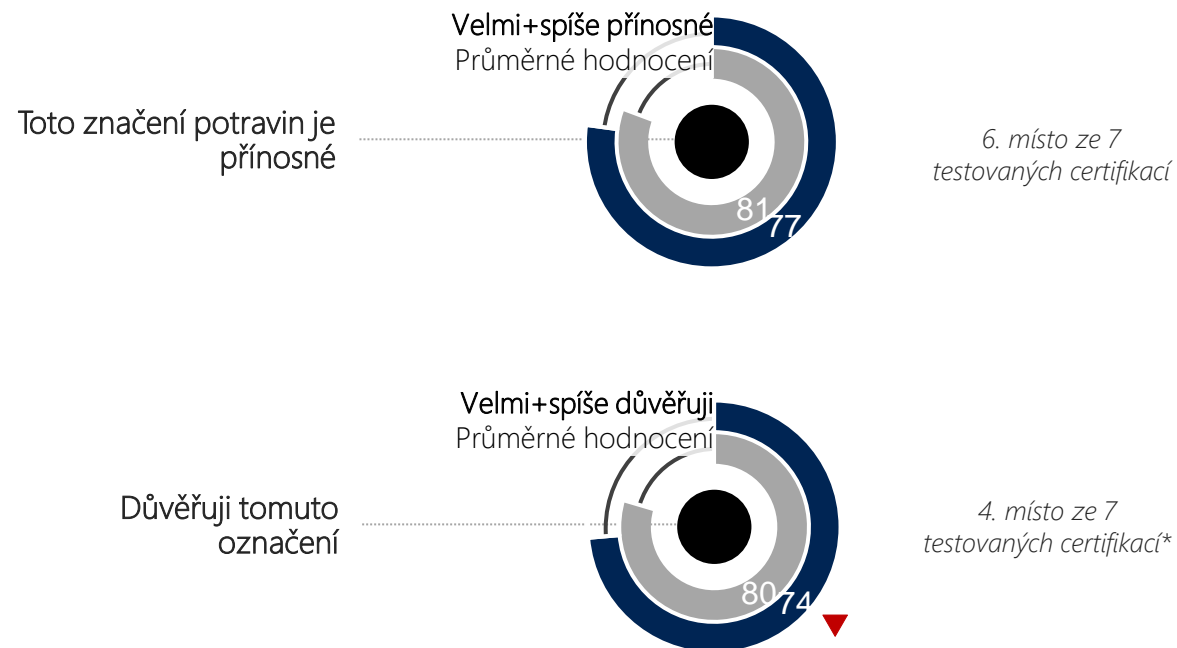
PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: BIO

- Ačkoli tři čtvrtiny Čechů považují BIO označení za přínosné i důvěryhodné, v obou těchto oblastech je toto označení relativně slabé v porovnání s ostatními testovanými certifikacemi.

Zeleno-bílý znak BIO, nazývaný díky proužkům „biozebra“, slouží jako ochranná známka pro biopotraviny. Jsou to produkty z rostlin a živočichů z ekologických farem, které nebyly ošetřeny zakázanými pesticidy, minerálními dusíkatými hnojivy a při jejich pěstování nebo chovu se zohledňuje životní prostředí a potřeby chovaných zvířat.

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

- Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravině říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?
B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?
- Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace
- Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

PŘÍNOS A DŮVĚRYHODNOST CERTIFIKACE: EKOLOGICKÁ PRODUKCE

- Relativně nejhůře však skončilo nadnárodní označení Ekologická produkce, které se umístilo na nejnižších pozicích jak z hlediska přínosnosti, tak v důvěryhodnosti.

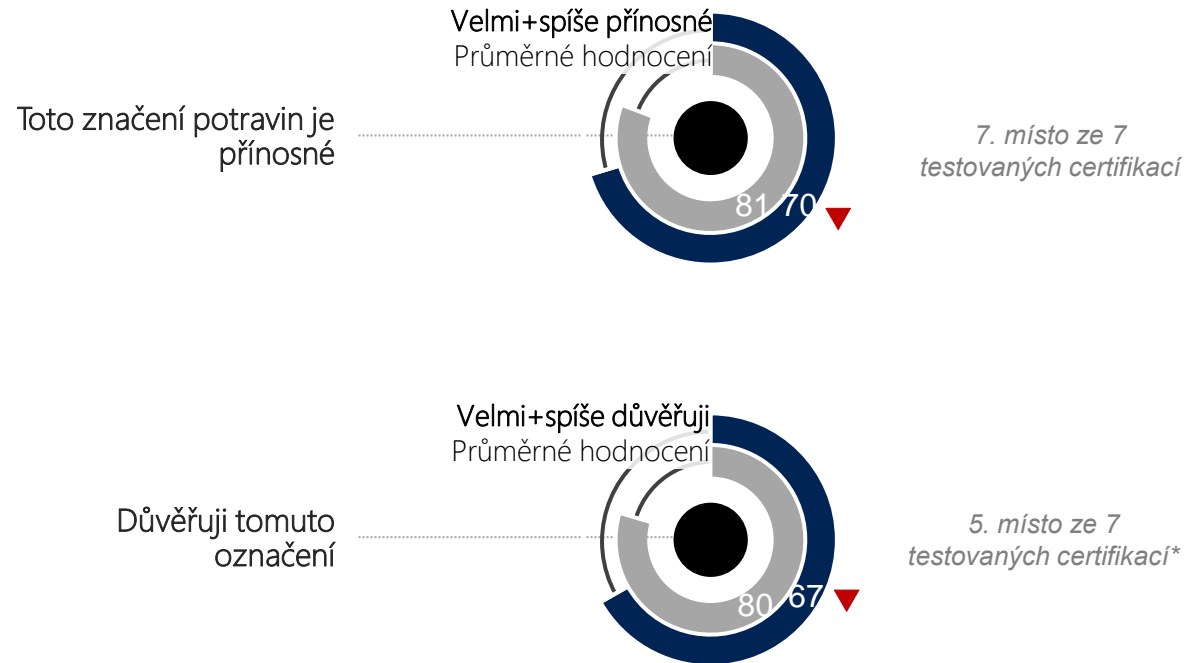

Ekologická produkce je značením nadnárodním a povinným.

Na obale ji musí mít každý produkt, který splňuje v rámci EU

požadavky na biopotraviny.

(popis certifikace zobrazen při dotazování)

○ Otázka: A. Nyní si prosím přečtete stručný popis toho, co certifikace o potravine říká. Do jaké míry je pro Vás jako spotřebitele toto označení potravin přínosné?

B. Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry důvěřujete tomuto označení?

○ Báze: Všichni respondenti N=512, průměrné hodnocení = průměr ze sedmi testovaných certifikací, * první i druhé místo z hlediska důvěryhodnosti sdílejí vždy dvě certifikace

○ Interpretace: ▲▼ Signifikantně nad/pod průměrným hodnocením sedmi testovaných certifikací

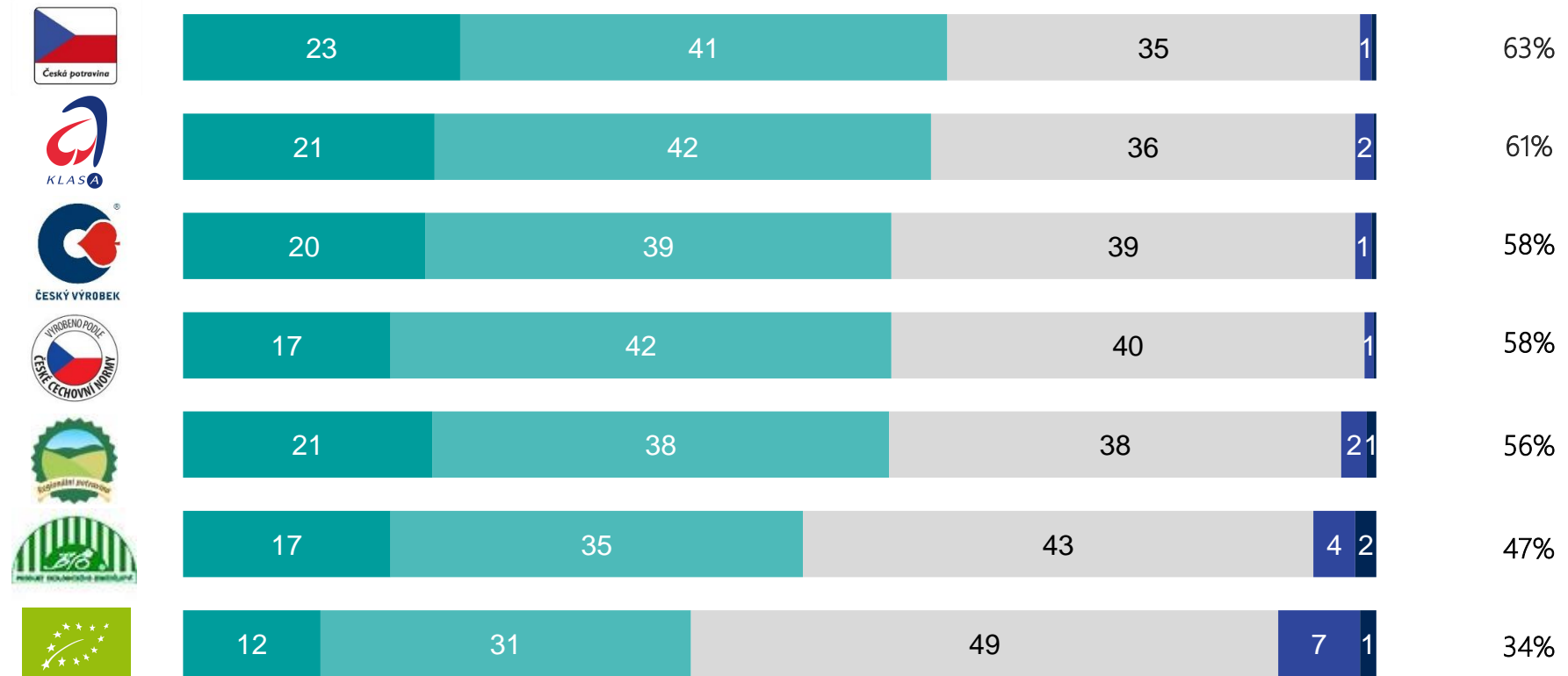
SCHOPNOST CERTIFIKACE OVLIVNIT ZÁJEM O POTRAVINY

■ Velmi posiluje zájem o nákup
■ Spíše odrazuje od nákupu

■ Spíše posiluje zájem o nákup
■ Velmi odrazuje od nákupu

■ Nemá žádný vliv na nákup

Čistý efekt certifikace*

- Otázka: Když nyní čtete, co dané značení znamená, do jaké míry ovlivní jeho přítomnost na potravinách Váš zájem o jejich nákup?
- Báze: Všichni respondenti N=512
- Interpretace: Čistý efekt certifikace = Velmi + spíše posiluje zájem o nákup – Velmi + spíše odrazuje od nákupu

SCHOPNOST CERTIFIKACE OVLIVNIT ZÁJEM O POTRAVINY

- Nejlépe hodnocené certifikace, tedy Česká potravina a Klasa, dokáží také nejvíce posílit zájem o nákup produktů.
- Relativně nejslabší efekt na nákupní chování mají certifikace vztahující se k ekologickému procesu produkce.

CERTIFIKACE V OČÍCH ČECHŮ

- Šest z deseti Čechů se o certifikaci při nákupu zajímá, mají však pocit, že vyšší edukace by byla prospěšná.
- 60 % Čechů považuje za obtížné z obalu určit, zda je potravina kvalitní.
- Nákupní chování nejvíce určuje cena, datum spotřeby a vzhled potravin.
- Ačkoli se o certifikaci zajímá polovina kupujících, mezi nejdůležitější faktory ji řadí pouze 17 %.
- 61 % spotřebitelů uvádí, že certifikace je důležitá, pouze 41 % se však v označeních orientuje.
- Sedm z deseti Čechů považuje certifikované potraviny za zdravé, pomáhající lepšímu stravování.
- 87 % Čechů si myslí, že povědomí o certifikaci je nízké a mělo by být více propagováno.

ZNALOST A HODNOCENÍ CERTIFIKACÍ

- Ačkoli znalost názvů je vysoká, průměrně si Češi vybavují pouze dvě certifikace na zakoupených potravinách v posledních 3 měsících.
- Češi v průměru slyšeli o 6 ze 7 testovaných certifikací a u 4 vědí, co si pod pojmem představí. Na produktech zakoupených v posledních 3 měsících si však pamatují pouze 2 certifikace (nejčastěji Klasa).
- Nejznámější certifikací je Klasa, následovaná Českou potravinou a Regionální potravinou. Relativně nejméně známá je Ekologická produkce.
- Všechny certifikace dosahují velmi vysokých hodnot důvěryhodnosti mezi těmi, kteří je znají. Relativně méně věrohodné jsou ekologické certifikace.
- České cechovní normy mají nejsilnější potenciál ovlivnit nákupní chování.

HODNOCENÍ CERTIFIKACÍ NA ZÁKLADĚ POPISU

- Klasa a Česká potravina jsou nejlépe hodnocenými certifikacemi po představení podstaty označení.
- Klasa dosahuje prvního místa z hlediska přínosnosti a první místo sdílí s Českou potravinou v důvěryhodnosti. Má druhý nejsilnější potenciál pozitivně ovlivnit nákupní chování.
- Česká potravina je druhou nejpřínosnější certifikací a má nejsilnější potenciál ovlivnit budoucí nákupy.
- V porovnání s ostatními certifikacemi jsou z hlediska věrohodnosti, přínosnosti i schopnosti ovlivnit nákup relativně nejhůře hodnoceny ekologické certifikace (BIO + Ekologická produkce).

ZÁVĚR

- Znalost názvů certifikací a jejich důvěryhodnost je poměrně vysoká. Avšak povědomí o významu certifikátů a jejich zaznamenání na kupovaných potravinách je nižší.
- Pro 61 % Čechů jsou certifikáty důležitým vodítkem při výběru potravin, ale jejich nákupní chování přesto nejvíce určuje cena, datum spotřeby a vzhled potravin.
- Sedm z deseti Čechů považuje certifikované potraviny za zdravé, pomáhající lepšímu stravování. Pouze 41 % se však v označení orientuje a mezi nejdůležitější faktory při výběru potravin je řadí jen 17 % zákazníků.
- Až 87 % spotřebitelů se domnívá, že povědomí o certifikaci je nízké a mělo by být více propagováno.
- Češi v průměru slyšeli o 6 ze 7 testovaných certifikací a u 4 vědí, co si pod nimi mohou představit. Na produktech zakoupených v posledních 3 měsících si však pamatují pouze 2 certifikace.
- Nejznámější certifikace je Klasa, následovaná Českou potravinou a Regionální potravinou.
- Největší potenciál ovlivnit nákupní chování mají České cechovní normy.
- Relativně nejhůře jsou z hlediska věrohodnosti, přínosnosti a schopnosti ovlivnit nákup naopak hodnoceny ekologické certifikace (Ekologická produkce a BIO).

- Nezávislý průzkum společnosti Ipsos
- Český statistický úřad: <https://www.czso.cz/csu/stoletistatistiky/jak-jsou-na-tom-cesi-s-chudobou-obezitou-ci-sportovanim>
- Nemocnice Hořovice: <https://www.nemocnice-horovice.cz/novinky/nadvahou-ci-dokonce-obezitou-trpi-v-cesku-71-muzu-a-skoro-57-zen-nejvice-v-historii-1632>
- Státní zdravotnický ústav: <http://www.szu.cz/tema/bezpecnost-potravin/co-je-nutri-score-a-jak-se-pouziva>
- SOCR ČR: <https://www.socr.cz/zpravodajstvi/tz-socr-cr-odborna-verejnost-se-shoduje-na-potrebe-jednotneho-nutricniho-znaceni>
- Interní materiály SOCR ČR